

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 10 Ağustos 2022
Sayı : 3623

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 10/08/2022 15:56
Sayı: E-120.10-1061412

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gemilerin teknik yapısı gereği sökümü titiz teknik bir süreci de beraberinde getirmektedir. Türkiye Cumhuriyeti groston bazında global gemi söküm sektörünün öne çıkan ülkelerindendir. Gemi sökümünün insan sağlığının yanı sıra çevreye de olumsuz etkileri bilinmektedir. Her türlü önlem alınsa dahi çeşitli olumsuz etkileri bertaraf edilemeyen gemi söküm sektörünün ve beraberinde getirdiği etkilerin incelenmesi ve gerekli önlemlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ve teklif ederiz.

Mehmet POLAT
İzmir MV

IRFAN KARLILAN
Gölcük MV.

A. Tuncay ÖZKAN
İzmir Milletvekili

Mehmet POLAT
İzmir MV

Tacettin BEHİR
İzmir MV

Ayhan DAKUL
Adana MV.

Ömer Fethi GÜREL
Niğde MV.

Cengiz GÖKGEL
Mersin MV

Av. Burak Erbay
Muğla MV.

Ali Fazıl KASAP
Kırıkkale MV.

Okan GATZANCIOĞLU
Edirne MV

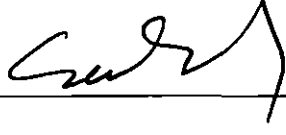
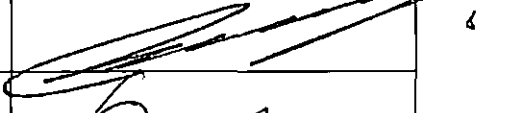
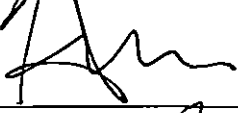
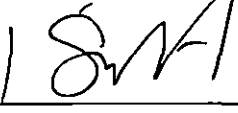
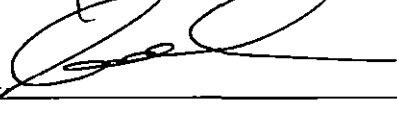
Nurhayat Altacı Kayseri
Bursa MV

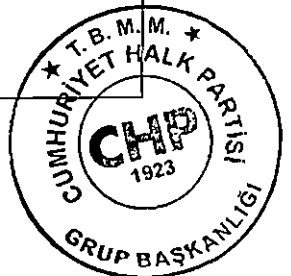
Orhan SÜMER
Adana MV.

Hüseyin ULUOĞLU
Aydın

3623 sayılı meclis Arastırma Chergesi' imza Chergesi

Milletvekili	Seçim Bölgesi	İmza
Göktin Osman Budak	Antalya	
Suzan Sahin	Hatay	
Seyit Torun	Ordu	
Öğün CEYLAN	Gaziantep	
Metin İLHAN	Kırşehir	
Alpay Antmen	Mersin	
Mehmet ALBAY	Mugla	
Bahadır Bulut	Adana	
Servet İnso	Ankara	

GEREKÇE

Basel Sözleşmesine göre tehlikeli atık mahiyetinde olan Sao Paulo gemisi 600 ton asbest ile Türkiye Cumhuriyeti sınırlarında insan sağlığına ve çevreye zarar vermek için yola çıkmış vaziyettedir. Gemi söküm ve geri dönüşümü sektörü her yıl grostonlarca söküm yapmaktadır.

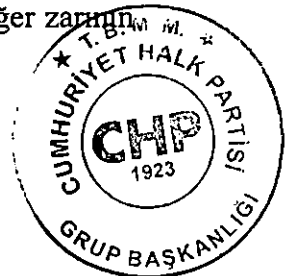
Gemi sökümü kıyı sularını, toprak ve sahil hattını kirleten uluslararası düzenlemelere tabi, ekonomik ve ticari ömrünü tamamlamış gemilerin seferlerden çekilerek ekonomiye yeniden kazandırılmak üzere geri dönüşüm uygulanması işlemidir.

Gemi söküm sektörünün ekonomik ve ticari hayata faydasının yanı sıra çevreye ve insan sağlığına zararları çok büyüktür. ABD ve birçok Avrupa ülkesi gemi söküm sektörünü çevresel zararları ve insan sağlığına zararlı nedeniyle bu sektörü neredeyse terk etmiştir. Birçok ülkenin kaçındığı bu zararlı sektörden ekonomik kaygılar ön planda tutularak, insanlarımızın ve doğamızın tehlikeye atılması doğru değildir. İzmir İli içerisinde yer alan Aliaga Gemi Söküm Bölgesi bu zararlardan etkilenmiştir. Çalışan insanlar ve bölge halkı bu durumdan olumsuz etkilenmektedir.

Asbest, makine yağları ve ağır metaller ve bunların yanı sıra kanserojen, mutajen, teratojen, hormon ve nöral sistem bozucu niteliği olan zehirli maddeler gemi sökümü sırasında açığa çıkmaktadır. Bu tehlikeli atıkların uygun olmayan yöntemlerle işleme konulması halinde atıklar çevreye yayılmakta ve çevre kirliliğinin yanında insan sağlığını da olumsuz etkileyebilecek çok büyük risk unsurları ortaya çıkmaktadır.

Asbest, dayanıklılık, esneklik, yalıtkan özellikleri nedeniyle sanayi devrimi sonrasında yaygın olarak kullanılan lifli bir yapıda mineraldir. Gemi, otomobil, inşaat sanayinde bir dönem vazgeçilmezdi. Ancak 1970'lerden itibaren başta kanser olmak üzere birçok hastalığın etiyolojisinde asbest maruziyeti olduğunu gösteren araştırmaların artması ile birlikte asbest üzerindeki "sihirli mineral" örtüsü yavaş yavaş kalkarak "katil toz" olarak anılmaya başlamıştır.

Bugün geline nokta asbestin tüm formları Uluslar Arası Kanser Araştırmaları Ajansı, Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ/WHO) ve Uluslar Arası Çalışma Örgütü (UÇÖ/ILO) tarafından "kesin kanserojenli" olarak tanımlanmıştır. Asbest havaya saçılan liflerin solunmasıyla maruziyet yoğunluğuna, süresine, yapısına ve bireysel faktörlere bağlı olarak çeşitli çeşitli hastalıkların ortaya çıkmasına sebep olup, bu hastalıklar arasında akciğer zarı, akciğer, kalp zarı, karın zarı, gırtlak, yumurtalık gibi pek çok organda gelişen kanserler ile akciğer zarının bazı kanser dışı hastalıkları yer almaktadır.

Bugün 55 ülkede asbest kullanımına yasaklama getirilmiştir. Ülkemizde ise kademeli geçişten sonra 31.12.2010 tarihi itibari ile kullanımı tümtüyle yasaklansa da eski gemilerin sökümü (asbestli) halen devam etmektedir. Gemi tamir ve bakımı, gerek asbest ve tehlikeli madde maruziyeti açısından, gerekse de iş sağlığı ve güvenliği açısından ülkemizin kanayan yarasıdır.

Söz konusu geminin söküm işleminin ülkemizde gerçekleşmesi; Londra'dan çıkan plastik çöp yolculuğunun Adana'da son bulması gibi, gelişmiş ülkelerin parasını vererek bütün pisliklerini bizim gibi gelişmekte olan ülkelerde gidermeye çalıştıklarını bir kez daha ortaya koymaktadır. Nedeni ne pahasına olursa olsun, ister asbestli gemiden olsun, ister plastikten olsun, ister çöpten olsun, ister siyanürlü altından olsun, ne olursa olsun ekonomik büyüme olsun mantığıyla halkımız ve ülkemiz tehlike altına atılmaktadır. Yüzen bir tehlikeli atık olan bu geminin Aliğa'da sökülmesi karların şirketlere, bedelinin ise çok ciddi bir şekilde topluma ödetilmesi demektir. Tüm bu nedenlerle Sao Paulo gemisin Türkiye kara sularına sokulması insan ve çevre sağlığı açısından büyük risk oluşturmaktadır.

Ülkemizdeki gemi söküm iş ve işlemlerinin araştırılması amacıyla Anayasanın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105.maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması hususunda gereğini arz ederiz.

